

WILLEM VAN DER NAT. DOOD GEITJE.

Vincent van Gogh, een Van Ingen, een Schäfer, een Bauer of een Dijsselhof.... kunnen niet gemist worden. Stemming, poëzie, God.... wordt ons door deze priesters der kunst gebracht, zóó, dat hun waarachtige wezen, hun waarachtige uitzegging, ons in stille beroering brengt, of ons zóó hevig emotioneert, als muziek maar vermag te bereiken. Datzelfde zou kunnen gelden voor beeldkunst. Er is statuair beeldwerk, dat allermiselijkst geaffecteerd alléén maar de virtuositeit van den maker geeft, zonder ons ook maar één oogenblik een koude rilling over den rug te bezorgen, maar er is ook statuair werk als een Balzac van Rodin, dat God zelf is, en ons in alle gewaande eigenwaarde.... als kriebelende mieren klein doet gevoelen.

Er wordt door de jongere modernen wel eens al te gemakkelijk heengeglijpt over de belangstelling welke hen moest vervullen voor die.... door hen als afgedaan bestempeld wordende „schilderijenmakers”. In algemeen zinn zijn die „makers” ook

niet meer zóó in onzen sfeer van belangstelling en aanvaarding.... ja aanbidding soms, want het nieuwe geluid is van meer „algemeenen aard”, van meer democratische gedachte. Een schilderij immers komt ten slotte in 't bezit van den enkeling, die 't betalen kan, terwijl de gedachten der moderne „jongeren” juist uitgaan naar de „samenleving”. Toch.... waar deze jongeren gevoelige naturen zijn, ook al zijn ze geen aanhangers van de romantiek of 't impressionisme, zullen ze niet ontkomen kunnen aan de bekoring der uitgebeelde visies hunner medepriesters. Evenmin zullen ze dit kunnen bij Bach of Strauss, of Zweers of Röntgen.

Toch geloof ik in algemeen zinn te begrijpen, wat deze jongeren op eenigen afstand houdt van die schilderijen. En zal ik 't maar kort en goed zeggen.... De schilderijen zijn te veel „verkoopbaar” gemaakt. Een in een magazijn van luxe-voorwerpen onverkoopbaar stuk aardewerk, is echter meestal datgene wat den kunstenaar treft, juist datgene